Nakład 22.000 egzemplarzy.

Rok IV. Nr. 256. Sosnowiec, wtorek 1 października 1929 roku. Cena numeru 10 groszy.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.
Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77, ZAWIERCIE, ul. Piłsudskiego 5, tel. 97; CZELADŹ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ul. Kościuszki.

Uroczyste zamknięcie powszechnej wystawy krajowej.

POZNAŃ, 30. 9. (wł.) Wczoraj rada główna wystawy, w której wzięli udział reprezentanci najwybitniejszych sfer gospodarczych całego kraju po sprawozdaniu prezydenta Ratajskiego, naczelnego dyrektora wystawy dr. Wachowiaka i członka zarządu wystawy Samulskiego jednogłośnie przyjęła do wiadomości zamknięcie wystawy, jej wyniki materjalne i moralne.

Z cyfr przytoczyć należy jeszcze, że ogółem 6 tysiecy wystawców brało udział w wystawie. 30 proc. zostało nagrodzonych, a więc prawie połowa.

Rada główna wystawy zwróciła się z apelem do prezydjum miasta aby ze względów na szerokie możliwości wykorzystania terenów wystawowych z ich budowlami miasto zakupiło w drodze likwidacyjnej całe instalacje wystawowe. Koszta tego oszacowano na ogółem 4 miljony złotych.

W ciągu ostatnich 2 dni frekwencja była bardzo wielka. W sobotę i niedzielę przewinęło się przez tereny wystawowe 200 tys. osób. W dniu dzisiejszym 100 tysięcy osób.

W ubiegłych dniach zdarzył się wyjątkowy wypadek, że wszystkie hotele i kwatery prywatne były zupełnie obsadzone.

Dziś, o godz. 10 rano w przystrojonej kwiatami sali odbyło się czytanie nagrodzonych wystawców.

O godz. 1 w południe nastąpiło na zamku dekorowanie członków zarządu wystawy i dyrekcji głównej P. W. K.

Wieczorem p. premjer Świtalski dokonał uroczystego zamknięcia wystawy.

Punktualnie o godzinie 6-ej wieczorem zamknięto wszystkie bramy P. W. K., co było symbolem zamknięcia wystawy.

Przemówienia wygłosili p. premjer Świtalski i min. Kwiatkowski, który zaznaczył, że wystawa poznańska była największym sukcesem gospodarczym Polski. Pozatem minister Kwiatkowski podkreślił, że była to jedyna wystawa w Europie, która dała nadwyżkę dochodów nad wydatkami.

Następnie w restauracji Huggera odbył się bankiet, wydany przez zarząd wystawy.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy oddali ostatnią przysługę w odprowadzeniu drogich nam zwłok

ś. p. Bolesławy z Konieczných Sozańskiej

na miejsce wiecznego spoczynku, jak również p. dr. Zamieńskiemu za długoletnią opiekę lekarską i p. Józefowi Hajewskiemu za śpiew podczas mszy św. żałobnej składają staropolskie „Bóg zapłać" stroskani

Mąż i rodzina.

19 państwowa loterja klasowa.

20-ty dzień ciągnienia.

WARSZAWA, 30. 9.

25.000 zł. wygrał nr.: 141933.

15.000 zł. wygrał nr.: 184649.

10.000 zł. wygrały n-ry: 18643 26152 176241.

5000 zł. wygrały n-ry: 85235 136224 149318 172809.

3000 zł. wygrały n-ry: 27400 31976 35937 36992 41418 114846 148858.

2000 zł. wygrały n-ry: 1070 56422 84000 112106 113071 145857.

1000 zł. wygrały n-ry: 27430 33142 34891 50415 57697 59621 74711 100281 104530 171544 175341.

Po 600 zł. wygrały n-ry: 9170 21071 23693 24817 37708 41155 63616 65816 70537 83464 88496 91865 92191 95378 107782 117814 121488 125757 127583 136425 137166 137505 151021 156946 165335. 184908.

Po 500 zł. wygrały n-ry: 1182 2381 3190 4828 5882 10357 10656 12966 14172 14436 18481 19506 20264 21288 23668 23910 24279 26336 27269 28488 28924 29624 35765 38126 43629 44899 45391 53555 54706 56080 57200 58544 58915 59704 60329 62952 64114 65686 67405 67407 68312 69241 69908 71397 78722 78835 78855 79282 80563 80854 81142 81668 83247 83275 83385 87489 87704 93236 93639 96296 98662 100420 100584 101757 105177 106855 107009 107398 108067 109670 112163 112482 113615 114235 114600 115136 116449 117705 117916 118394 120680 120966 121278 121757 122143 123712 124382 125868 126279 128846 129427, 130103 131465 132729 134959 137679 139210 140127 141617 142036 142476 143018 143020 143167 144473 145468 146281 147646 149606 150427 151729 152521 154011 154204 154340 154815 154859 155186 156879 157190 157668 158454 159374 160819 160862 161272 162023 168086 168451 169237 169377 171575 171958 174065 174239 174467 175210 180235 180491 180575 108922 181036 181380 182151 182679 183317.

Rosja nie bedzie już nigdy jedna i niepodzielna.

RYGA, 30. 9. W związku z 10-letnim jubileuszem dziennik »Siewodnia« ukazał się wczoraj w zwiększonym rozmiarze.

Dziennik podaje m. in. wywiad z Kiereńskim. W wywiadzie tym Kiereński oświadczył, że nie może prorokować, co się stanie z Rosją za lat 10. Jedno jest tylko niewątpliwe, że Rosja już nigdy nie będzie jedną i niepodzielną.

WYKRYCIE SPRAWCÓW ZAMACHÓW BOMBOWYCH.

LWÓW, 30. 9. Policji lwowskiej udało się wykryć wszystkich sprawców zamachów bombowych na targach wschodnich.

Z informacji policji wynika że sprawcy zamachu należeli do konspiracyjnej organizacji ukraińskiej. W ostatnich czasach na czele tej organizacji na terenie Lwowa stał Włodzimierz Popadiuk, słuchacz trzeciego roku filozofji na uniwersytecie lwowskim. Werbunkiem do organizacji zajmował się niejaki Kruszelnicki, student drugiego roku filozofji. M. in. udało mu się wciągnąć Józefa Kiryluka, lat 25, rolnika, Józefa Nahorlewicza, lat 21, syna ogrodnika, Włodzimierza Łomiszkę, urzędnika prywatnego, Leona Hoszewskego, introligatora, Włodzimierza Machnickiego, Włodzimierza Dobrańskiego, ucznia gimnazjum prywatnego i Romana Kaczmarczyka. Pozatem w skład grupy wchodzili Roman Bida, Michał Tereszczuk i Jan Wacyk.

W związku z wykryciem gniazda spiskowców ukraińskich aresztowano 30 osób zamieszkałych bądź we Lwowie bądź w jego okolicach.

ZBROJENIA NIEMIECKIE NA MORZU.

HAMBURG, 30. 9. Jak niemieckie władze pojmują rozbrojenie w praktyce, o którem w teorji tyle mówią na konferencjach międzynarodowych, świadczyć może fakt, że już w najbliższym czasie, bo w połowie października, znowu spuszczony zostanie na wody nowy krążownik pancerny „E“ w Wilhelmshaffen. Jest to już z rzędu czwarty krążownik, zbudowany w ostatnim czasie. Równocześnie postanowiło dowództwo marynarki przenieść główną komendę marynarki wojennej niemieckiej z dotychczasowej siedziby w Wilhelmshaffen do Kilonji. Ciekawe są powody, które skłoniły komendę do przeniesienia szefa floty wojennej do Kilonji. W uzasadnieniu admiralicja stwierdza, że szef floty wojennej musi być bliżej sił zbrojnych morskich, operujących na zachodnim Bałtyku. Z tego przeniesienia komendy floty wojennej do Kilonji wynika, że punkt ciężkości floty wojennej przesuwa się z Północnego morza na Bałtyk.

KRWAWY POCZESTUNEK HEIMWEHRY DLA SOCJALISTÓW.

WIEDEŃ, 30. 9. W miejscowości Payerbach pod Wiedniem eksplodowała bomba przed restauracją, w której zwykli się gromadzić członkowie partji socjalistycznej. Eksplozja wyrządziła znaczne straty materjalne, nie pociągnęła jednak na szczęście ofiar w ludziach.

Według przypuszczeń socjalistów bombę podrzucili członkowie Heimwehry.

AŁKOHOL UKRYTY POD STOŁEM.

NOWY JORK 30. 9. Opinja publiczna w Stanach Zjednoczonych poruszona jest dyskusją, toczącą się w senacie na temat prohibicji.

Senator Howel wystąpił z sensacyjnemi zarzutami pod adresem rządu i przypomniał pewne śniadanie, wydane przez jednego z najwybitniejszych finasistów nowojorskich, w którem brało udział również wielu senatorów.

„Na stole nie było ani jednej butelki — mówił Howell — lecz wystarczyło sięgnąć pod stół, by znaleźć tam dowolną ilość rozmaitych napojów alkoholowych.

Rewelacje te wywołały ogromne wrażenie.

Wrzenie w Austrji.

Po powrocie swym z Genewy kanclerz austrjacki Streeruwitz wystąpił z enuncjacją, w której stwierdził z ubolewaniem, że w Europie spoglądają na Austrję, jak na swego rodzaju obóz wojenny, jako plac boju, gdzie spokojni obywatele wystawieni są na stałe niebezpieczeństwo postradania majątku i życia. „I stwierdzić muszę, — podkreślał kanclerz Streeruwitz, — że moje usiłowania w kierunku skorygowania takich poglądów, nie zawsze odnosiły należyty skutek“.

Powyższe oświadczenie, będące poważnem ostrzeżeniem pod adresem wybujałego partyjnictwa wywołało wzmożony atak żywiołów nacjonalistycznych na kanclerza, który się zakończył jego dymisją.

Następca Streeruwitze nowy kanclerz Schuber ma przed sobą niełatwe zadanie uzdrowienia życia politycznego, które żywioły umiarkowane upatrują w reformie konstytucji.

W jakim kierunku ma pójść zamierzona reforma, o tem dają wyobrażenie informacje posła austrjackiego w Warszawie, współpracownikowi „Epoki“. Poseł Pout oświadczył, co następuje:

„Jak w wielu innych państwach tak i w Austrji uznano konieczność przystąpienia do rewizji konstytucji. Nasza konstytucja powstała bezpośrednio po przewrocie, pod świeżem jeszcze wrażeniem spustoszeń, dokonanych przez wojnę światową. Obecnie już na szczęście, sytuacja tak dalece skonsolidowała, a stosunki w kraju tak zmieniły, że wyłoniła się potrzeba przystosowania konstytucji do nowych warunków i wprowadzenia w tym celu niezbędnych zmian. Należeć będą do nich przedewszystkiem: rozszerzenie władzy Prezydenta Republiki, reforma ustawy prasowej, przekształcenie pierwszej izby (Senat), na instytucję składającą się z kół gospodarczych i zawodowych, zmiana ordynacji wyborczej i t. d.

Widzimy więc, że zmiany konstytucji są mniej więcej podobne do tych, które stoją obecnie na porządku dziennym i w Polsce. Zmiany te są naturalnym wynikiem rozwoju sytuacji od czasów wojny i przyczynią się do normalizacji sytuacji ekonomicznej i gospodarczej kraju“.

Mniej pokojowym metodom zdają się natomiast w dalszym ciągu hołdować sfery, zbliżone do nacjonalistycznej bojowej organizacji „Heimwehr“.

W sferach tych w dalszym ciągu słychać głosy, propagujące bojowe metody walki z „czerwonym“ Wiedniem. Tak naprzykład jedno z niemieckich pism praskich przyniosło w tych dn. wiadomość, pochodzącą z kół austrjackich „heimwehrowców“, która głosi, że bojówki „Heimwehry“ w odpowiedniej chwili w ciągu jednej nocy zajmą Wiedeń, a później i całą Austrję.

Znamienny również jest wstępny artykuł wiedeńskiej klerykalnej Reichspost, którego autor zupełnie jawnie propaguje metody skrajnie prawicowych heimwehrowców. Zaleca więc wspomniany dziennik, by na podstawie art. 25-go konstytucji wiedeńskiej parlament austrjacki przeniesiono czasowo do Kremsu, gdzie pozostawałby tak długo, dopóki nie zlikwidowany zostanie „nadzwyczajny stan“ w Wiedniu.

Nie trzeba chyba specjalnie zaznaczać, że projektowane we wspomnianym artykule choćby nawet czasowe zdegradowanie stolicy napotkałoby na stanowczy opór w społeczeństwie wiedeńskiem.

Jak widać z prasy, wrzenie w Austrji nie ustaje i małe to obecnie państewko znajduje się w przededniu wojny domowej.

W wirze namiętności politycznych problemy gospodarcze zeszły na plan dalszy, mimo, iż poważni i realni politycy austrjaccy głoszą konieczność poświęcania jaknajbaczniejszej uwagi właśnie zagadnieniom ekonomicznym, które dla dalszego rozwoju Austrji posiadają dominujące znaczenie.

Wskazują oni z całą słusznością na jałowość dyskusji o rozmaitych zmianach w ustroju politycznem państwa, podczas gdy istnieje cały szereg problemów, posiadających istotnie dla społeczeństwa austrjackiego pierwszorzędne znaczenie. Czyż dla chłopa austrjackiego, — pytają ci politycy,—nie jest rzeczą ważniejszą ogólna poprawa gospodarcza kraju, niż przyznanie prezydentowi tych, czy innych praw politycznych?

Czy robotnik nie jest w większej mierze zainteresowany w wywalczeniu przez delegację austrjacką w Paryżu rozmaitych ulg reparacyjnych, niż w teoretycznych rozprawach na temat reformy konstytucji?

Zdaniem tych realistów, problem austrjacki jest problemem gospodarczym, a jego definitywne w tym właśnie kierunku rozwiązanie winno być w chwili obecnej najaktualniejszem zadaniem sfer rządowych i parlamentarnych. Niestety, nikt ich nie słucha.

D.

OCHRONA PRACY W POLSCE

O czem każdy pracownik umysłowy jak i fizyczny wiedzieć powinien.

10. Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków.

Prawodawstwo w tej dziedzinie nie jest jeszcze zunifikowane: na terenie b. zaboru niemieckiego obowiązuje nadal Ustawa Niemiecka, natomiast na terenie Małopolski, dawniejsza Ustawa Austrjacka, która rozciągnięta została także na pozostałą część Polski, a więc na b. Kongresówkę.

Na podstawie tych oto ustaw odziedziczonych po b. rządach zaborczych podlegają przymusowemu ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków wszystkie zakłady fabryczne, przemysłowe, handlowe rękodzielnie, wolne zawody, bez względu na to, czy posługują się motorem, czy też wykonują pracę ręczną, a także bez względu na liczbę zatrudnionych pracowników wreszcie gospodarstwa rolne i lasowe o obszarze powyżej 30 hektarów.

Obowiązkowi ubezpieczenia podlegają zakłady stanowiące własność osób fizycznych, jak i publiczno-prawne, z wyjątkiem kolei żelaznych, które posiadają swoje własne specjalne ubezpieczenie.

Ubezpieczeniu podlegają wszystkie zatrudnione osoby, a więc zarówno urzędnicy techniczni i administracyjni, jak i robotnicy, bez względu na rodzaj zajęcia oraz bez względu na to, czy pracują w bezpośredniej styczności z maszynami, czy też na placach i w biurach.

Z chwilą wstąpienia pracownika do pracy w danem przedsiębiorstwie, pracownik automatycznie jest ubezpieczonym i bez względu na to, czy nieszczęśliwy wypadek zdarzył się mu zaraz w pierwszym dniu pracy, czy też w okresie późniejszym, ma prawo do odszkodowania za utratę zdolności do pracy, choćby nawet przedsiębiorstwo, w którem jest zatrudniony, nie było jeszcze w Zakładzie Ubezpieczeń zgłoszone.

Pod słowem wypadek, rozumieć należy każde nagłe oddziałanie na organizm uszkodzonego na terenie zakładu pracy, które to oddziałanie nagłe właśnie spawodowało uszkodzenie organizmu.

Rozróżnić należy oddziałanie nagłe od stopniowego, gdyż to ostatnie kwalifikuje się do rzędu chorób zawodowych, nie objętych Ustawą o ubezpieczeniu od nieszczęśliwych wypadków.

Odszkodowania przyznawane są tylko za wypadki nagłe.

Poszwankowany od 5 tygodnia, albo na czas całkowitej utraty, albo na czas zmniejszenia zdolności do zarobkowania ma prawo do renty. Pełna renta, a więc renta przy całkowitej niezdolności do zarobkowania wynosi 66 proc. rocznego zarobku.

W razie częściowej utraty zdolności do pracy, renta wynosi pewien odpowiedni ułamek pełnej renty.

Przewidywane są jednak wypadki, że renta może być podwyższona nawet do półtorakrotnej wysokości pełnej renty, mianowicie gdy idzie o taką bezradność poszkodowanego, że konieczna jest stała obca opieka i pielęgnacja.

Przez pierwsze 4 tygodnie choroby wskutek nieszczęśliwego wypadku obowiązek udzielenia pomocy lekarskiej szpitalnej i pieniężnej spoczywa na Kasie Chorych a dopiero później przechodzi automatycznie na Zakład Ubezpieczenia. W wypadkach śmierci poszkodowanej osoby Zakład Ubezpieczeń obowiązany jest do następujących odszkodowań:

1. zwrotu kosztów pogrzebu;
2. renty dla pozostałej rodziny, a więc wdowy i sierot w wysokości następującej:

a) dla wdowy lub wdowca do śmierci albo do powtórnego zamążpójścia w wysokości 20 proc. pełnej renty, przyczem w razie ponownego zamążpójścia wdowa otrzymuje potrójną roczną kwotę renty tytułem odprawy;

b) dla każdego legitymowanego dziecka do ukończenia 15 roku życia— 15 proc. pełnej renty. Jeśli oboje rodzice nie żyją renta wynosi 20 proc. pełnej renty.

Rentę oblicza się od pełnego rocznego zarobku, do którego włącza się nie tylko płaca w gotówce, lecz także wszystkie poboczne pobory, między innemi także w naturze, a więc ewentualne mieszkanie, opał, światło i t. p., używalność ogrodu, pola itp.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Październik 1 Wtorek	
Dziś:	Bł. Jana z Dukli
Jutro:	Aniołów Stróżów
Wschód słońca:	5.37
Zachód „	17.16

RADJO.

WARSZAWA.

Wtorek, 1 października.

11.56. Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom., hejnał z Wieży Marj. w Krak.

12.05 Muzyka płyt gramof.

13.00. Kom. meteor. Kom. przygodne.

15.40. Kom. gospod.

16.15. „Chwilka lotnicza“.

16.30. Program dla dzieci.

17.15. Kom. przygodne.

17.25. „IV międzynarodowy marsz w Holandji“.

18.00. Koncert.

19.00. Rozmaitości

19.20. Transm. z Opery Katowickiej „Straszny Dwór“. St. Moniuszki.

Po transm. kom.: meteor., polic., sportowy, nadpr., oraz kom. PAT.

KATOWICE.

Wtorek, 1 października.

11.56. Sygnał czasu z Obserw. Astronom. w Warsz., hejnał z Wieży Ma w Krak., oraz kom. meteor. z Warsz.

12.05. Muzyka płyt gramof.

16.00. Kom. Pol. Zw. Zrz. Gospod. Woj. Sl.

16.20. Nadprogram.

16.30. Transm. z Warsz.

17.00. Koncert płyt gramof.

17.25. Dr. Vilim France: Dr. Franciszek Raczki — największy historjograf chorwacki i pierwszy prezes Jugosłowiańskiej Akademji Umiejętności (W 100 rocznicę urodzin)

17.50. Kom. Tow. Czytelni Ludowych.

18.00. Symfoniczny koncert popularny z Warsz.

19.00. Rozmaitości zapowiedź programu na dzień następny.

19.20. Transm. z teatru Polskiego w Katowicach. „Straszny Dwór“ opera w 4 aktach z prologem St. Moniuszki.

Po operze, kom.: meteor. i PAT. z Warsz. oraz zapowiedź programu na dzień następny w języku francuskm.

Co wyswietlają kina:

Kino „Wawel“ »Tajemniczy policiant«

Teatr w Katowicach

Wtorek 1 paddź. »Straszny Dwór«.

Sroda 2 „ Proces Mary Dugan, premjera

Piątek 4 „ »Proces Mary Dugan«.

Sobota 5 „ »Legenda Bałtyku«, premjera

Opieka społeczna na nowych torach

Opiekunowie społeczni i komisje opieki społecznej.

Dnia 10 września b. r. minął termin wprowadzenia w życie organizacji opiekunów społecznych, z dniem 10 b. m. upływa termin utworzenia gminnych komisyj opieki społecznej, a z dniem 1 listopada minie prekluzyjny termin ukonstytuowania się powiatowych komisyj opieki społecznej.

W ostatnich dniach cały szereg osób na terenie naszego województwa otrzymało „nominacje“ na opiekunów społecznych.

Prawdopodobnie niejeden otrzymawszy tę godność, zastanawiał się nad zadaniem, jakie będzie musiał spełniać.

W związku z tem uważamy za stosowne zapoznać bliżej jaknajszersze sfery społeczeństwa z zakresem działania tej nowej organizacji społecznej, z której dobrodziejstw korzystać będą osoby, potrzebujące opieki społecznej, a nader poważną rolę w tej pracy odgrywać będą t. zw. opiekunowie społeczni.

W myśl rozporządzenia prezydenta Rzplitej z dnia 6 marca 1928 r., na całym terenie Rzplitej zostały powołane do życia komisje opieki społecznej i opiekunowie społeczni.

Stanowisko opiekuna społecznego jest szczególnie ważne.

Głównem jego zadaniem będzie współdziałanie z organami gminy, aby osoby, opieki i pomocy potrzebujące, rzeczywiście z nich korzystały w odpowiedniej mierze i formie — w granicach obowiązujących przepisów.

Opiekun społeczny działa nie tylko na prośbę zainteresowanych osób, lub na zlecenie właściwej gminy, ale również — co szczególniej podkreślić należy— z własnej inicjatywy.

Dzięki opiece społecznej, wykonywanej należycie za pośrednictwem opiekunów społecznych, osoby, istotnie takiej opieki potrzebujące, otrzymają nietylko niezbędne środki do życia, ale— o ile nie są zdolne do pracy z powodu podeszłego wieku, kalectwa, nieuleczalnej choroby i tp., —mogą stać się pożytecznymi członkami społeczeństwa, nie będą zaś jego ciężarem, elementem szkodliwym lub niebezpiecznym.

Przepisy o opiekunach społecznych, powierzające im ważne funkcje społeczne, przyznają również zaszczytne przywileje u- ności opiekunowie społeczni komożliwiające i ułatwiające zarazem wykonanie tych funkcyj.

Przy spełnianiu swych czynrzystają z ochrony prawnej, przysługującej urzędnikom państwowym.

Państwowe władze cywilne i władze samorządowe obowiązane są do udzielania opiekunom społecznym, na ich żądanie, koniecznej im pomocy. Wreszcie organa policji państwowej mają obowiązek współdziałania z opiekunami społecznymi.

Działalność opiekunów społecznych nie ogranicza się do terytorjum gminy lub nawet, jak w większych miastach, do pewnej części gminy, ale łączy się z działalnością gminnych, powiatowych i wojewódzkich komisyj opieki społecznej.

W skład każdej gminnej komisji opieki społecznej, oprócz radnych, wybranych przez radę gminną, wchodzą opiekunowie społeczni. W miastach wydzielonych w skład komisji opieki społecznej wchodzić mogą ponadto instytucyj opiekuńczych.

W skład powiatowych komisyj opieki społecznej oprócz członków sejmiku wchodzą również opiekunowie społeczni. W dalszej organizacji komisyj opieki społecznej w skład wojewódzkich komisyj wchodzą opiekunowie społeczni, będący członkami powiatowych komisyj, względnie miast wydzielonych i przedstawiciele istniejących na obszarze województwa stowarzyszeń i instytucyj opiekuńczych.

Głównem zadaniem tych trzech komisyj będzie opracowywanie oraz dawanie inicjatywy w zakresie organizacji i sposobu wykonywania opieki społecznej na terenie gmin, powiatów, wreszcie całego województwa.

Jak więc widzimy w ciągu b. m. nastąpi zasadnicza reorganizacja opieki społecznej w całem państwie, która dotychczas była wykonywana głównie przez samorządy.

Na barki opiekunów społecznych i komisyj opieki społecznej spadnie zaszczytna rola wykonywania opieki społecznej w imię dobra społeczeństwa i państwa.

Ogólna.

Zniesienie złotych gwiazdek na umundurowaniu wojskowych emerytów.

Liczne szeregi emerytów wojskowych z zainteresowaniem dowiedzą się o sygnalizowanych onegdaj nowych przepisach, odnoszących się do umundurowania oficerów, będących w stanie spoczynku.

Zasadniczą zmianą w dotychczasowych przepisach jest to, że mundur emeryta niczem nie będzie się różnił od munduru oficera służby czynnej. Gwiazdki złote zostają zniesione. Emeryt nosi odznaki tej broni, czy służby, w której ostatnio pozostawał. Nie trzeba żadnych specjalnych pozwoleń ani dopisków w dekrecie emerytalnym: „z prawem noszenia munduru“.

Natomiast wprowadzono pewne obostrzenia w wypadkach, kiedy emeryta można czasowo pozbawić noszenia munduru.

Równocześnie ogłoszono też przepisy, określające kiedy niedozwolone jest emerytowi zasadniczo noszenie munduru wojskowego. A więc przy wystąpieniach, pochodach itp., przy wykonywaniu zawodu cywilnego (zajęć handlowych i przemysłowych, oraz w państwowej służbie cywilnej lub samorządowej), w lokalach zakazanych dla oficerów, przy wszelkich kwestach, zbiórkach i t. p.

Togi w sądzie najwyższym.

W sądzie najwyższym dzień dzisiejszy, t. j. 1 października, przyniesie nielada zmianę.

Oto sędziowie, prokuratorzy i adwokaci po raz pierwszy w dziejach sądownictwa odrodzonej Polski, przybiorą togi i w rozprawach uczestniczyć będą w tym uroczystym stroju.

Strój ten, przepisany przez ministerjum sprawiedliwości, wprowadzony będzie stopniowo we wszystkich instytucjach sądownictwa polskiego. Wkrótce togi ożywią szare tło sal w sądach apelacyjnych, w jakiś czas potem zapanują już i w sądach okręgowych.

Togi, obowiązujące w sądzie najwyższym, są koloru czarnego. Strój sędziów odznaczony jest od kołnierza zieloną wypustką, gdy kolorem prokuratorów jest czerwień, zaś członków palestry — fiolet.

Wszystkie togi ozdobione są białemi żabotami.

(o) **Jakie czynsze płacić będziemy w październiku?** Z dniem 1 października, jako z początkiem nowego kwartału kalendarzowego, wchodzi w życie automatyczna 6 proc. podwyżka stawek czynszowych, której podlegają wyłącznie mieszkania 1-pokojowe bez kuchni lub z kuchnią.

Czynsz zasadniczy za te mieszkania wzrośnie więc do 79 proc. komornego przedwojennego, z czego posiadacze mieszkań zwolnieni już będą od wszelkich świadczeń ubocznych, a więc i od opłaty za wodę (5 proc. czynszu przedwojennego), oraz od opłacanej dotychczas opłaty kanałowej w wysokości po 25 gr. od każdej ubikacji.

W następstwie tego mnożnik czynszowy za mieszkania 1-pokojowe z kuchnią lub bez kuchni, ustalony przez urząd rozjemczy dla spraw najmu na ostatni kwartał br. tylko nieznacznie wzrasta w stosunku do mnożnika z trzeciego kwartału.

Mnożnik czynszowy dla wszystkich większych mieszkań od 2 pokoi wzwyż, oraz wszelkich lokali handlowych, przemysłowych, rzemieślniczych, wszelkiego rodzaju sklepów, pensjonatów idt. wynosi nadal bez zmian: 105.

(o) **Kto chce znaleźć zajęcie musi posiadać dowód osobisty.** W ostatnich czasach mnożą się wypadki kradzieży, dokonywanych przez świeżo przyjęte służące.

Ściganie złodziejek jest bardzo utrudnione, ponieważ większość służących nie posiada dowodów osobistych.

Aby zapobiec szerzeniu się tej plagi, władze kompetentne wydały biurom pośrednictwa pracy polecenie, aby nie przyjmowały zgłoszeń służących, nieposiadających dowodów osobistych.

Z Kielc.

(k) **„Zakazana kobieta“.** Wszystkie filmy francuskiej wytwórni mają to do siebie, że obok ciekawej akcji, która trzyma widza w bezustannem napięciu. fabuła stanowi najbardziej kunsztowną ich ozdobą. „Zakazana kobieta“, wyświetlana obecnie w kinie „Czwartak“ — jest żywym przykładem tego rodzaju filmu.

Nie należy też zapominać o wyjątkowych, tak różnych w porównaniu z amerykańskiemi filmami — walorach, mianowicie o grze samych artystów.

Jetta Goudal w roli arabki, w doskonałem zrozumieniem i głębokiem odczucia swej roli sprawia na widzu niezapomniane wrażenie. Viktor Varkonyi i Józef Szildkraut, jej partnerzy — niezrównani.

(k) **Sztandar komunistyczny w Chmielniku.** W Chmielniku, pow. stopnickiego, nieznany dotąd osobnik powiesił na słupie telefonicznym, sztandar komunistyczny, który został przez policję usunięty.

(k) **Niesumienny pracownik.** Józef Smuga, mieszk. wsi Smyków, pow. stopnickiego, został skazany na 5 miesięcy więzienia, za przywłaszczenie 101 zł. 4 gr.

(k) **Za opór władzy i obrazę policjanta.** Stefan Sułkowski, zamieszkały w Warszawie, za opór władzy i obrazę policjanta, został skazany na 1 mies. więzienia.

(k) **Za włóczęgostwo.** Godne towarzyszki: Stanisława Lipska, panna, lat 30 i Marjanna Kraska, panna, lat 35, bez stałego miejsca zamieszkania chodziły po Kielcach od dłuższego czasu bez określonego zajęcia, wobec czego zostały skazane za włóczęgostwo pierwsza 1 i pół mies., druga na 1 mies. więzienia.

Komunikat L. O. P. P.

Zarząd komitetu wojewódzkiego LOPP w Kielcach podaje do wiadomości, że za zezwoleniem generalnej dyrekcji loterii państwowej z dnia 18 VII, nr. 8281 i dnia 16. II 1929 roku, nr. 2111, przy współudziale rejenta, odbywać się będzie publiczne ciągnienie loterji fantowej na rzecz budowy szkoły pilotów w Radomiu w dniach 15, 16 i 17 października rb. od godz. 9 do 12 rano w gmachu województwa kieleckiego.

Tabela fantów na loterję L. O. P. P. na rzecz budowy szkoły pilotów w Radomiu, której ciągnienie odbędzie się w Kielcach w dniach 15, 16 i 17 października r. b., w sali województwa kieleckiego.

1 główna wygrana wartości 150.000 zł., 2 samochody osobowe. 2 motocykle, 1 maszyna do pisania, 1 maszyna do szycia, 2 urządzenia pokojowe, 5 rowerów, 10 pługów jednoskibowych, 1 brona sprężynowa, 1 sieczkarnia, 1 głośnik radjowy, 2 aparaty radjowe, 3 aparaty, fotograficzne, 22 zegarki, 7 budzików, 2 barometry, 1 żelazko elektryczne, 1 ampla, 2 lornetki teatralne, 5 karabinów małokalibrowych, 5 wiatrówek, 10 dysków, 10 rakiet, 10 par łyżew, 10 popielnic marmurowych, 3 komplety naczyń — wszystko wartości 42.200 złotych, 10 kompletów à 50 sztuk zawierających: przybory sportowe, popielnice marmurowe' przyciski, książki i t. p. — wartości 2.800 zł.

Ogółem 620 fantów — wartości złotych 200.000.

Zarząd komitetu wojew. LOPP. w Kielcach.

Z Sosnowca.

(s) **Osobiste.** Dr. Puterman po kilkotygodniowych wywczasach letnich powrócił do Sosnowca.

(s) **Zarząd TUR „Swit"** zawiadamia wszystkich członków, iż w środę, tj dnia 2 go października, o godz. 7.30 wieczór w lokalu własnym, towarzysz S. Dobrowolski wygłosi odczyt na temat »Praca oświatowa w kraju i zagranicą«. Biorąc pod uwagę doniosłość odczytu, zarząd prosi o liczne i punktualne przybycie. Równocześnie zarząd zawiadamia, iż postanowiono zorganizować sekcję języka esperanto. Zapisy odbywają się w sekretarjacie.

Zjazd delegatów związku stowarzyszeń polskiej młodzieży męskiej w Kielcach.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Kielcach doroczny zjazd delegatów związku stowarzyszeń polskiej młodzieży męskiej, w którym wzięło udział przeszło 200 delegatów z różnych miejscowości województwa kieleckiego.

O godz. 8.30 rano przed lokalem związku przy ul. 3 maja, uszeregował się liczny pochód, który ze sztandarami, przy dźwiękach orkiestry straży ogniowej kieleckiej, udał się do katedry na nabożeństwo.

Po uroczystej mszy św. celebrowanej przez ks. biskupa A. Łosińskiego, pochód przeszedł ulicami: Dużą i Sienkiewicza, do resursy obywatelskiej, gdzie o godz. 11 nastąpiło otwarcie zjazdu.

Zjazd zagaił ks. Połoska okolicznościowem przemówieniem, poczem zebrani odśpiewali pieśń „My chcemy Boga".

Na przewodniczącego zjazdu jednogłośnie powołano prof. Białohołowę z Kielc.

Sprawozdanie z działalności związku za rok 1928 złożył w imieniu zarządu ks. Połoska, które po krótkiej dyskusji zostało przyjęte, oraz uchwalono zarządowi absolutorjum.

... prof. Gołąb z Radomia wygłosił referat oraz przedstawił plan pracy na przyszłość, zgłaszając szereg rezolucyj, zmierzających do powiększenia liczby stowarzyszeń, zwrócenia w stowarzyszeniach bacznej uwagi na wychowanie fizyczne i przysposobienie rolnicze, oraz organizowania kółek misyjnych, uczęszczanie członków na rekolekcje i obchodzenia uroczyście święta — świętego Stanisława Kostki, patrona młodzieży.

Rezolucje te po przedyskutowaniu zostały jednogłośnie uchwalone.

Po zakończeniu obrad uczestnicy zjazdu udali się na czele z orkiestrą stow. młodzieży z Zagnańska — przed katedrę, gdzie na schodach od strony gmachu województwa, do konano wspólnego zdjęcia fotograficznego.

O godz. 4 po poł. na boisku Sokoła odbyły się zawody sportowe i pokazy gimnastyczne drużyn poszczególnych stowarzyszeń, które trwały do późnego wieczora.

---

15 rocznica wymarszu legjonów z Dąbrowy.

W ubiegłą niedzielę w sali rady miejskiej w Dąbrowie odbyło się zebranie członków miejscowego związku legjonistów, w celu utworzenia komitetu obchodu 15 rocznicy wymarszu pierwszego oddziału legjonistów ze szkoły górniczej w Dąbrowie oraz 11-ej rocznicy odzyskania niepodległości Polski.

Zagaił zebranie inż. Dzierżawski, przewodniczył dyr. Kaczkowski.

Po omówieniu wielu spraw, związanych z urządzeniem obchodu, przystąpiono do wyborów. Do komitetu wykonawczego zostali wybrani pp.: K. Grodzicki, dr. Z. Madeyski, J. Berbecka i dr. Piwowar; jednocześnie wybrano przewodniczących poszczególnych sekcyj, mianowicie:

do sekcji ufunduwania tablicy pamiątkowej p. p.: inż. Dzierżawski dr. J. Marczyński, dr. A. Piwowar, Kozłowski, E. Rychter, Rembertowski i Wiśniewski;

do sekcji prasowo - propagandowej p. p.: Grodzicki, prez. Kuźniak, dyr. Kaczkowski, inż. Berbecki, E. Rychter, I. Plebanek, Bykowski, Młodzianowska, Kowalczewski, W. Koralewski, Szkup;

do sekcji pochodowej p. p.: kom. Polakowski, W. Pawelec, T. Toba, Szczypa, Stankiewicz, Berbecki i Czerwiński;

do sekcji urządzającej akademję p. p.: Domaszewska, J. Cholewicka, inż. Dzierżawski, Lewicka i Wachełko; **do sekcji organizacyjnej** p. p.: L. Dudziński, I. Bykowski, R. Cholewicki, Kozłowski, dr. Piwowar, dr. Madeyski, R. Świątek, dr. Piwowar.

(s) **Potaniało.** Według obliczeń komisji statystycznej przy inspektoracie pracy w Sosnowcu, w porównaniu do ostatniego miesiąca sprawozdawczego, koszty utrzymania we wrześniu zmniejszyły się o 1,6 proc.

Z Będzina.

(b) **Utworzenie koła podoficerów rezerwy.** Onegdaj odbyło się organizacyjne zebranie, na którem zostało utworzone w Będzinie koło związku podoficerów rezerwy.

Do zarządu zostali wybrani p.p: W. Sławińskski, St. Flak, A. Majer Wł. Kowalik, A. Kalasek, J. Prażak i Hajkiewicz i Prażak.

(b) **Wypadł z tramwaju.** Mieszkaniec Rogożnika M. Ferdyn, przez własną nieostrożność, wypadł z pomostu tramwaju, odnosząc ogólne potłuczenie ciała.

Ofiarę nieszczęśliwego wypadku przewieziono do szpitala.

Z Czeladzi.

(c) **Skradli, by sprzedać i wrócić do domu.** Antoni Makowski, dozorca domu noclegowego t-wa »Saturn« zameldował w komisarjacie, że robotnicy świeżo przyjęci do pracy z okolic Częstochowy, skradli 15 lamp górniczych, 3 koce, 2 prześcieradła i udali się w stronę Będzina.

Policja zatrzymała na stacji w Będzinie 13 z nich i odebrała 2 koce, 3 prześcieradła i 6 lamp. inni zdążyli już sprzedać zabrane z sobą rzeczy, tłumacząc się brakiem pieniędzy na podróż powrotną, a pracować dłużej na kop. »Saturn« nie chcą i nie mogą z tych względów, iż zostali jakoby oszukani przez agentów kopalnianych, którzy obiecywali im na dniówkę po 12 zł., a na miejscu już zaofiarowano każdemu z nich po 4 zł.

(c) **Z sądu grodzkiego.** Za sprzedaż wódki w swej piwiarni, bez zezwolenia na to władz skarbowych, został skazany na 6 tygodni aresztu i 10 zł. opłat sądowych mieszkaniec wsi Rogożnik, Stanisław Wypych, lat 42.

HRABIA MONTE CHRISTO.

86.

Ogromny zysk miał być nagrodą operacji tej, o ile by się udała ona; conajmniej po sześćdziesiąt piastrów na głowę.

Chodziło tylko o to, gdzie ma być dokonane to wyładowanie towarów?

I w tedy Dantes poddał kapitanowi myśl wybrania wyspy Monte Christo, mającej doskonałą zatokę.

Kapitanowi myśl ta wydała się doskonałą i natychmiast zaproponował wspólnikom Monte Christo, jako punkt wymiany. Co zgodzili się natychmiast.

Gdy Dantes to usłyszał, zadrżał z radości i ze wzruszenia.

Powstał, by ukryć wrażenie i parokrotnie przeszedł się po zadymionej tavernie.

swych marzeń.

Był na progu urzeczywistnienia

Na drugi już dzień „Młoda Amelja" wyszła z portu i pełnymi żaglami skierowała się ku wyspie tajemniczej, bo nikomu nieznanej.

ROZDZIAŁ III.

Wyspa Monte Christo.

Zdarza się czasami na świecie, iż ludzie którzy byli długo igraszką złego losu, szczęśliwym zbiegiem okoliczności wybijają się na wierzch i dochodzą nakoniec do upragnionego celu; tak też i Dantesa spełniły się pragnienia: stanął nakoniec . stopą na wyspie, która — kto wie?.... może mu da owe skarby wyśnione!

Gdy „Młoda Amelja", ręką Dantesa prowadzona, trąciła nakoniec o brzeg wyspy, on, który zawsze tak doskonale umiał panować nad sobą, nie umiał przytłumić okrzyku radości i wyskoczył na ląd, zanim załoga zdążyła opuścić kotwicę.

Noc była zupełna. Jasny księżyc rozświetlał poświatą swą skały nagie Monte - Christa i srebrzył cicho skarżące się morze.

Nie czas było na zachwyty i na marzenia. Gdy tylko „Młoda Amelja" stanęła u brzegu, natychmiast otrzymała sygnał, że statek, z którym zamiany dokonać miała — przybywa.

Należało się wziąć do wyładowania. Robota poszła jednak bardzo szybko i została ukończona przy pierwszych blaskach rodzącego się dnia.

Dantes miał dzień wolny przed sobą. Wziął tedy strzelbę, proch i kule i pod pozorem polowania wyruszył w góry. Towarzyszył mu Jakób, którego Dantes nie śmiał oddalić, by tym nie rozbudzić podejrzeń, zawsze możliwych. Zaledwie uszli parę kilometrów, gdy Dantes celnym strzałem powalił wspaniałego kozła ;wtedy poprosił Jakóba, by ten zaniósł upolowaną zwierzynę towarzyszom na ucztę, sam zaś poszedł dalej.

Miał już plan gotowy. Myślał o skarbie, lecz i o towarzyszach, z którymi rozstać mu się przyjdzie.

— Za dwie, trzy godziny — mówił do siebie — ludzie ci opuszczą wyspę tę i, o sześćdziesiąt piastrów bogatsi, znów narażać będą swe życie ,aby zdobywać raz jeszcze więcej swój ubogi zarobek. I powrócą do Livorno, ażeby, tam rozproszyć z beztroskliwą rozrzutnością wszystkie zapracowane pieniądze.

Ja. dziś, żyć tak nie mógłbym już dłużej. Jestem panem nadziei. Jutro, prawda, przyjdzie mi ją może utracić, tę nadzieję moją, i będę od tych towarzyszy moich stokroć uboższy, lecz idę los mój wykuwać. Zginę może, lecz wołem roboczym nie będę już nigdy!

Lecz nie, tak nie będzie mądry, nieugięty Faria ne dałby się nigdy tak omamić ułudzie. Ten skarb być więc musi i jest!

I zaczął śledzić rozpatrywać skały, czy na trafi na znak jaki, któryby go naprowadził na ślad ukrytej groty?

Idąc brzegami morza, na jednej ze skał zdawało mu się, iż znalazł pewne ślady ręki ludzkiej.

Nadzieja pierś mu ożywiła

Zaś znaki mnożyły się, powtarzały. Najwidoczniej kardynał Spada umyślnie je robił, ażeby w razie nieszczęścia jego siostrzeniec mógł trafić po nich.

Czy tylko ślady te nie ściągnęły już oczu niepowołanych? Czy nie wydały one zdradziecko tajemnic w łonie swem ukrytych?

W oddaleniu kilkuset metrów od zatoki, w której stała na kotwicy „Młoda Amelja", Dantesowi wydawać się zaczęło, że rozrzucone masy skał zaczynają sę skupiać. Tutaj węc należało rozpocząć ściślejsze poszukiwania już z motyką w ręku.

Dantes zadecydował wtedy, iż na dziś dość już zrobił narazie i postanowił wracać do kolegów. I tak uczynił, mając już plan, jak mu teraz postąpić należy.

W czasie tych poszukiwań Dantesa jego towarzysze przygotowali ucztę poranną, na którą złożyć się miały: chleb, konserwy rybne, pieczeń z upolowanego kozła, wreszcie owoce, rum angielski i sycylijskie wino.

(d. c. n.)

Święto dożynków
w powiecie będzińskim.

Rolnicy powiatu będzińskiego obchodzili w ubiegłą niedzielę w Sarnowie tradycyjne święto dożynków.

Już od wczesnego ranka, przy pięknej pogodzie zaczęły się zjeżdżać na miejsce uroczystości furmanki, zwożąc młodzież wiejską w strojach ludowych, przyśpiewującą wesołe piosenki. Na każdej furmance wieziono wieńce, uwite z kłosów zboża, przybrane kwieciem i różnobarwnemi wstęgami. Ogółem na uroczystość przybyły 32 organizacje w tem: kółka rolnicze, koła gospodyń, koła młodzieży wiejskiej, drużyna harcerska i okoliczne oddziały straży ogniowej. Jako organizacje, reprezentowane były kółka rolnicze, gospodyń i młodzieży wiejskiej z następujących miejscowości: Sarnów, Grodziec, Rogoźnik, Siemonia, Sączów, Bobrowniki, Wojkowice Komorne i Kościelne, Łagisza, Porąbka, Ujejsce, Zagórze, Dobieszowice, Ozarowice, Gzichów, Psary, Gołonóg, Preczów, Myszkowiec.

O godz. 12 w południe w towarzystwie swej małżonki przyjechał gospodarz dożynków starosta J. Boxa, poczem rozpoczęto uroczystość.

Pierwszą częścią była ogólna prezentacyjna defilada wszystkich organizacyj przed starostą Boxą i zaproszonemi gośćmi. Następnie odbyła się tradycyjna ceremonja składania gospodarzowi ozdobnych wieńców, uwitych z kłosów zboża przy ofiarowaniu których śpiewano odpowiednie ludowe pieśni i wygłaszano krótkie przemówienia.

Miłą atrakcją tej uroczystości było wesele krakowskie.

Według tradycyjnego zwyczaju w czasie wesela krakowskiego panna młoda tańczy z gospodarzem dożynków, a pan młody z jego małżonką. Tak też i tu było: gospodarz dożynków starosta Boxa i p. starościna tańczyli oberka, będąc hucznie oklaskiwani przez obecnych.

W czasie całej uroczystości przygrywała orkiestra straży ogniowej z Grodźca.

Następnie odbył się wspólny podwieczorek, urządzony przez sejmik, w czasie którego starosta Boxa wygłosił dłuższe przemówienie.

Z pośród organizacyj, które brały udział w uroczystości zasługują na specjalne wyróżnienie: koło rolnicze i kółko gospodyń wiejskich w Gołonogu za piękny wieniec i ozdobne stroje; okręgowy związek kół rolniczych za piękny wieniec; koło gospodyń w Bobrownikach za barwne piękne stroje ludowe; koło gospodyń w Psarach za piękne stroje i śpiew i kółko rolnicze i koło gospodyń w Psarach i Grodźcu.

Uroczystość ta została urządzona staraniem organizacyj rolniczych skupionych w ognisku oświaty pozaszkolnej w Sarnowie przy wydatnym udziale wydziału powiatowego sejmiku będzińskiego.

Inicjatorom i organizatorom tej podniosłej, pierwszy raz w naszym powiecie urządzonej uroczystości należy się należyte uznanie.

Sensacyjny proces przemytniczy
dobiega końca.

Wczorajw sensanacyjnej sprawie przemytniczej przeciwko Dawidowi Pióro i innym oskarżonym, po przesłuchaniu pozostałych kilku świadków oraz biegłych obrony, zamknięto ostatecznie przewód sądowy.

Pierwszy zajął głos pokurator Sieradzki: który w swej blisko 3 godzinnej mowie oskarżającej podtrzymywał oskarżenie, uzasadniając, treściwie i rzeczowo winę każdego z poszczególnych oskarżonych i zrzekając się oskarżenia urzędnika celnego Józefa Klimasa, oraz funkcjonarjusza kolejowego Ludwika Zachera, co do których przewód sądowy nie dał dostatecznego materjału dowodowego.

Konkludując, prok. Sieradzki wnosił o jaknajsurowsze ukaranie winnych.

Następnie przemawiać będą obrońcy oskarżonych.

Ogłoszenie wyroku w tej aferze, spodziewane jest we środę t. j. 2 b. m.

Za krzywdy matki.
Synowie mordują jej kochanka.

Feliks Nawrot, lat 42, z zawodu zdun, zamieszkały przy ul. Przecznej 9 w Będzinie, od dłuższego czasu utrzymywał bliższe stosunki z niejaką Brzycką.

W ostatnich miesiącach pomiędzy kochankami coraz częściej wynikały sprzeczki, które następnie zamieniały się w krwawe awantury. Kilka dni temu Nawrot pobił dotkliwie swą kochankę i wyrzucił z mieszkania.

Zrozpaczona Brzycka, udała się ze skargą do swych synów Witolda i Zygmunta Brzyckich, zamieszkałych pierwszy w Będzinie a drugi w Dąbrowie.

Onegdaj obaj synowie udali się do mieszkania Nawrota, wnosząc pretensje o bicie matki, i zażądali wydania im rzeczy, będących własnością ich matki.

Kiedy Nawrot odmówił ich żądaniom wówczas Zygmunt Brzycki począł go bić laską, a brat jego Witold błyskawicznym ruchem wyjął rewolwer i , dał do Nawrota dwa strzały, raniąc go w głowę i klatkę piersiową.

Nawrota w stanie nieprzytomnym przewieziono do szpitala powszechnego w Będzinie, gdzie stwierdzono, że jedna kula utkwiła w mózgu, a druga w klatce piersiowej. Na ciele skonstatowano cztery rany zadane tępem narzędziem.

Morderców aresztowano i osadzono w więzieniu.

Za odmowę kupna ubrania
podpalił dom swego chlebodawcy.

Ńiesłychanego aktu zemsty dopuścił się 17 letni Marjan Gasiński w Łośni, powiatu będzińskiego.

Gasiński, pochodzący z Moskarzewa, powiatu włoszczowskiego, przyjął posadę u gospodarza Ignacego Kiki w Łośni.

Po miesiącu pobytu u Kiki, Gasiński począł się zaniedbywać i natarczywie żądał od swego chlebodawcy kupna mu ubrania.

Spotkawszy się z odmową, Gasiński porzucił służbę i knując zemstę, błąkał się w okolicy przez dwa dni, wreszcie wybrawszy odpowiedni moment, w biały dzień podłożył Kikowi pod dom ogień.

Pożar spostrzeżono w porę i stłumiono go, tak, iż nie wyrządził on poważniejszych strat, a spłonął jedynie częściowo chlew.

Młodocianego zbrodniarza schwytano i osadzono w więzieniu, gdzie pozostawał on do dnia wczorajszego, w którym odbyła się przeciwko niemu rozprawa w sądzie okręgowym w Sosnowcu.

Sąd skazał nieletniego przestępcę na 6 miesięcy więzienia.

Mąż i żona na wozie
w strojach adamowych.
Dwukrotna przygoda z bandytami, przykro zakończona.

Jak wiadomo, obecnie w Rumunji w niezwłykły sposób rozpanoszył się bandytyzm. Niema poprostu dnia żeby nie doniesiono o jakmś nowym napadzie. Jeden z nich miał przebieg dość osobliwy.

Kupiec Vasiliu jechał furą wraz z żoną wracając z Jassy do rodzinnej wsi. On poganiał konie, jego żona zaś zasnęła.

W drodze wóz został zatrzymany przez trzech bandytów, którzy ograbili kupca doszczętnie, poczem pozwolili mu jechać dalej.

Niestety, w godzinę później kupca zatrzymała nowa grupa bandytów, żądając pieniędzy.

Gdy Vasiliu płaczliwie zapewniał, że niema ani grosza ,bo już został ograbiony, zbudziła się jego żona, która nic nie wiedząc o poprzednim napadzie i sądząc, że jej mąż chce okłamać bandytów zaczęła go wymownie nakłaniać, aby przecie dla świętego spokoju wydał pienądze.

Bandyci słysząc to, nabrali przekonania, że Vasiliu chciał ich oszukać.

Poczęli tedy oboje małżonków bić torturować, a gdy to się na nic nie zdało, obdarli ich do naga i zniknęli w lesie! Oboje ograbieni musieli w chłodzie jechać dalej w stroju adamowym, aż zdołali dotrzeć do swej wsi, gdzie swym wyglądem wzbudzili ogromną sensację.

Z Dąbrowy.

(d) **Wielki balet** w Dąbrowie Górniczej w kinie »Kometa« zapowiadają afisze na dziś, tj. na wtorek 1 bm. Ten sam balet wystąpi w Strzemieszycach w kinie »Iluzja« w środę dnia 2 października. Przedstawienie baletowe odbędzie się pod kierownictwem znanego byłego baletmistrza opery katowickiej Wacława Wierzbickiego. Olbrzymi i starannie ułożony program przedstawia się bardzo interesująco.

Z Zawiercia.

(z) **Z uroczystości w Koziegłowach.** Przy sprzyjającej pogodzie odbywały się niedzielne uroczystości zakończenia roku szkolnego, dożynki i poświęcenie sztandaru w szkole rolniczej w Koziegłowach.

Miły i nadzwyczaj serdeczny nastrój, jaki panował od pierwszych chwil nadał całej uroczystości b. sympatyczne wrażenie daleko odbiegające od tych sztywnych, oficjalnych wystąpień.

Uroczystość zakończyła ochocza zabawa z tańcami, które trwały do późnego wieczora.

(z) **Zapisy do ochotniczej straży miejskiej.** Od jutra t. j. od dn. 2 bm. rozpoczną się zapisy do ochotniczej straży miejskiej.

Zapisy odbywać się będą na sali posiedzeń rady miejskiej w magistracie od godz. 14-tej do godz. 15 m. 30.

(z) **Uważać na służące.** Zofja Banachiewicz, ul. Paderewskiego — zameldowała w policji, że służąca jej, Antonina Cichowa skradła łóżko materac i inne przedmioty ogólnej wartości 200 zł. i zbiegła w niewiadomym kierunku.

(z) **Pożary.** Z 28 na 29-ty bm we wsi Jaworznik, w domu należącym do Marji Skórkowej wybuchł pożar. który w kilka chwil później przeniósł się na sąsiednie domy, należące do Ignacego Szoki i Kazimierza Mączki.

Wszystkie budynki doszczętnie spłonęły.

Przyczyną pożaru była wadliwość w kominie domu Skórkowej.

Straty wynoszą około 9.000 zł.

Wypadku z ludźmi nie było.

Na Borowem Polu, na skutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem, zapalił się stóg słomy.

Przybyłe straże ogniowe zlikwidowały pożar w zarodku.

Z Zawiercia pierwszy przybył beczkowóz miejski, druga straż szklarni, następnie T. A. Z. i z fabr. »E. Erbe«.

(z) **Kradzież węgla.** Bracia Jan i Kazimierz Machura zostali schwytani na gorącym uczynku kradzieży węgla ze stacji Zawiercie.

Z Olkusza.

(ol) **Sosnowiecki sąd okręgowy w Olkuszu.** Z dniem 4 bm. sąd okręgowy w Sosnowcu w składzie wiceprezesa p. J. Maciejewskiego, sędziego okręgowego p. Erazma Kłodnickiego, podprokuratora T Dąbrowskiego, oraz sekretarza p. E. Jeżewskiego, wyjeżdża na sesję wyjazdową do Olkusza.

Sesja trwać będzie do 10 bm. włącznie

Rozpoznawane będą sprawy karne o przestępstwa, popełnione w powiecie olkuskim, między innemi zaś sprawa posterunkowego Aleksandra Aleksiejewa, zabójcy b. komornika rewiru olkuskiego ś. p. Edwarda Jaroszewicza, podczas pełnienia przez niego obowiązków służbowych.

Ze sportu.

„Swit" — „C.K.S." Częstochowa 3:0

Zawody te decydowały o pozostaniu w klasie „A" Kiel. Z. O. P. N. i zakończyły się zasłużonym zwycięstwem „Switu". Gra do pauzy prowadzona była z dużą tremą z obu stron, natomiast po pauzie większe tempo nadaje „Swit" którego nie wytrzymała drużyna „C.K.S." i schodzi z boiska pokonaną. W drużynie „Switu" wyróżnili się obaj obrońcy, środkowy pomocnik i środkowy napastnik. Z drużyny „C.K.S." bramkarz i obrońcy. Bramki dla „Switu" zdobyli Wiaderek 2, Sołtykowski 1, Zawody prowadził bardzo dobrze p. Mazur.

Wzgardzona miłość i śmierć kochanka

Tragiczny epilog egzotycznej sielanki.

Znany amerykański reżyser filmowy, William Beneth, pracujący w wyt. „Warner Bros Corporation“ otrzymał niedawno w egzotycznym filmie indyjskim „Dwanaście żon maharadży“ epilog znacznie bardziej realistyczny, niż tego kiedykolwiek pragnął. Mianowicie zdjęcia filmowe zakończyły się niespodziewanie tragiczną śmiercią młodego artysty Jacka Berfelda, zabitego sztyletem przez rodowitą Hinduskę Siwu Taneli.

Bliższe szczegóły tej sensacyjnej historji są następujące: Beneth postanowił główną rolę kobiecą w swoim filmie

powierzyć rodowitej Hindusce.

I rzeczywiście sprowadził do Hollywood młodziutką bo zaledwe 17-letnią aktorkę hinduską Siwu Taneli, która wywiązała się ze swego zadania doskonale i okazała niepospolity talent dramatyczny.

Partnerem Hinduski był właśnie Jack Berfeld. Stosując się do nakazów swojej roli okazywał jej w ciągu gry

gorącą miłość

Tymczasem Hinduska naprawdę zakochała się w przystojnym Amerykaninie i wcale przed nim

nie taiła swóich uczuć.

Berfeld, pociągnięty niezwykłością tej awanturki miłosnej, wdał się z Hinduską w intymny stosunek.

Gdy jednak dziewczyna zaczęła go prześladować zazdrością ,nie dawać mu spokoju i natrętnie narzucać mu ustawicznie swe towarzystwo, oświadczył jej Berfeld ,że ma już tego wszystkiego dosyć, a następnie zerwał z nią wszelkie stosunki.

Hinduska uczuła głęboko tę zniewagę i

zapłonęła żądzą zemsty.

Film nastręczył jej do tego sposobność. Oto w jednym z końcowych obrazów miała ona właśnie jako

mścicielka krzywdy swego ojca, przebić sztyletem młodego Anglika.

Podczas nakręcania tej sceny Siwu Taneli zagrała ją tak realistycznie, że nieszczęśliwy artysta w kilka minut potem zakończył życie

Życie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa, 30.9.

Nowy Jork 8.90
Londyn 43.29
Paryż 34,94½
Wiedeń 125,41
Praga 26,39¼
Włochy 46.68
Belgja 124.19
Szwajcarja 172,—
Holandja 357.98
Stokholm 239.07
Berlin 212,31
Dol. War. pr. obr. 8,89½
5% Poż. Dolarowa 62,50
5% Poż. Konwersacyjna zł. 49,75—50,—
8% Poż. Inwestycyjna zł. 118,50—118,—
8½% Ziemsk. Kredyt. 48,85—48,—
Tendencja: mocna.

AKCJE

Warszawa, 30,9.

Bank Polski 179,50
Cegielski 37,50—38,—
Lipop 28,—
Modrzejów 20,75
Norblin 102,50
Ostrowieckie 84,50 III em. 75,50
Zieleniewski 83,—
Tendencja: niejednolita

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Poznań, 30.9.

Notowania poznańskiej giełdy zbożowej w dniu dzisiejszym są bez zmiany.
Usposobienie spokojne.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie.

WYUCZAM haftu białego kolorowego, maszynowego, mereżki, roboty włóczkowe Filet Webo. Świderska, Sosnowiec, Kołłątaja 5.

Kupno i sprzedaż.

ZŁ. 5 — 6 POCZTOWEK artystycznie wykonane w Zakładzie Fotograficznym M. Stelmaszczyk, Sosnowiec, Orla 4 — Telefon 6-11. Przystanek tramwajowy ul. Żeromskiego.

ZAKŁAD tapicerski J. Malinowski, Sosnowiec, Kościelna nr. 5, dom Zagłoby, dawniej Kościelna nr. 9, wykonywa wszelkie obstalunki w zakres tapicerstwa wchodzące, również przyjmuje przeróbki materacy, otoman i t. p. Wykonywa solidnie, prędko i tanio.

SZYNY BUDOWLANE niskiego typu oraz żelazo użytkowe poleca firma H. Pfeffer, Skład starego żelaza, Będzin, Małachowskiego 33. Tel. 4-70.

SZAFĘ i kontuar sklepowy nabędzie Okr. Sp. Sp. „Społem“ w Niwce.

SPRZEDAM interes rzeźniczy w dobrym punkcie, dobrze prosperujący. Cena przystępna. Wiadomość w administracji „Expresu“ Sosnowiec

KAFLI WYPRZEDAŻ posezonowa w fabryce Ujejsce (stacja Ząbkowice). Ceny zniżone!

SZYNY BUDOWLANE i wąskotorowe drut do betonu, drut kolczasty do ogrodzenia, tregry używane, żelazo do użytku poleca tanio skład starego żelaza Welner w Będzinie, Modrzejowska 82.

SPRZEDAM szafy dębowe nowe gwarantowane. Koperski, Majowa 18, wejście z Wielkiej.

PALTO męskie prawie nowe na sprzedaż. Sosnowiec, Rysia 1. Sikora.

OKAZYJNIE do sprzedania 2 maszyny do szycia Singera, cena po 120 zł. Ulica Racławicka Nr. 3. Rogowicz.

MAGIEL większego rozmiaru, nadająca się na motor sprzedam, Sosnowiec Piłsudskiego 120.

SPRZEDAM otomanę, kozetkę, materace. Sosnowiec. Kołłątaja 10, oficyna II piętro.

MAGISTRAT m. Zawiercia ogłasza przetarg ofertowy na sprzedaż z ogrodu miejskiego: 2500 szt. Chryzantem, 250 szt. Dracen, 120 szt. Primulek (wszystko w doniczkach) i różnych innych roślin kwiatowych. Oferty z podaniem cen należy złożyć w zamkniętych kopertach z napisem: przetarg na rośliny. Oferty należy składać w Sekretarjacie Magistratu. Termin do złożenia ofert upływa w dn. 8. 10 b. r. Magistrat

Posady i prace.

SOSNOWIEC, POSADĘ najłatwiej otrzymasz ukończywszy najlepszą szkołę samochodową Inż. Klebera (d. Tuszyński) Sosnowiec, ul. Warszawska 22. Nauka rano lub wieczorem. Sześciocylindrowe samochody. Prawo jazdy zapewnione. Wpłaty ratami. Zapisy codziennie.

POTRZEBNY zdolny tapicer Sosnowiec Pogoń, ul. Nowopogońska 17 Bracia Antczak.

PANIENKA z ukończoną szkołą powszechną poszukuje posady ekspedjentki w sklepie. Wiadomość „Expres“ Dąbrowa.

POTRZEBNY subjekt fryzjerski. Sosnowiec Pogoń, Rybna 6.

EMILJA Ptak zgubiła dowód osobisty wydany przez dyr. warszawską i portfel damski zawierający 45 zł

KAMINSKI Teofil zgubił książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Sosnowiec.

LOKALE

UMEBLOWANY duży, ładny pokój na piętrze do wynajęcia od zaraz. Wiadomość: Zawiercie, ul. Wronia, Dziurski.

POKÓJ umeblowany z oddzielnym wejściem przy rodzinie do wynajęcia od zaraz. Wiadomość w administracji.

DO wynajęcia pokój z kuchnią na Pogoni, Miła 2

PRZYJMĘ pana na mieszkanie, pokoik z oddzielnem wejściem. Sosnowiec, Wiejska 27.

Zgubione dokumenty.

TOPOREK Andrzej zgubił książkę wojskową wydaną przez P. K. U. Będzin.

HAŁADUSZ Ignacy zgubił książkę kasy chorych wydaną przez hutę Bankową.

KOMOROWSKI Władysław zgubił wyciąg z ksiąg ludności wydany przez urząd gminny Bogusławice.

KAZIMIERZ Augustynia zgubił książkę wojskową i kartę mobilizacji, wydaną przez P. K. U. Sochaczew w Grodzisku Mazowieckim, wyciąg z ksiąg ludności, wydany przez gminę Radziechów, powiat Błoński, metrykę urodzenia wydaną przez urząd cywilny w Brwinowie i legitymację wydaną przez Bank Ludowy w Krakowie

RÓŻNE.

OSTRZEŻENIE. Ostrzegamy przed nabyciem pola w Józefowie od p. Władysława Strąka. Sukcesorowie.

ZGUBIONO tabliczkę rejestracyjną od roweru Nr. 1837 na rok 1929, wydaną przez starostwo Będzińskie.

WEKSEL na 50 zł. wystawiony dnia 5 września 1929 r. przez Jana Bańbułę Sosnowiec, ulica Nowa 8, żyrowany przez Juljana Regielego, płatny w październiku 1929 r. unieważniam. Juljan Regieli.

STANISŁAWOWI Imiołkowi skradziono marynarkę i dowód osobisty wydany przez starostwo Olkuskie.

Wydawca: Helena Monsiorska.

Druk. „Expres Zagłębia“ Sosnowiec, ul. Teatralna 1 tel. 4-94